metropool
regioamsterdam

Retouradres: Termini 179, 1025 XM Amsterdam

Ministerie van VRO
t.a.v. minister Keijzer
DG Ruimtelijke Ordening
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag

Datum 11 december 2025
Behandeld door MRA platform Ruimte, secretaris (Els.Meines@amsterdam.nl)
Onderwerp Zienswijze op de Ontwerp-Nota Ruimte

Geachte minister Keijzer,

Op 26 september heeft u de langverwachte Ontwerp-Nota Ruimte gepubliceerd. Wij hebben hier als deelnemende partners van de Metropoolregio Amsterdam (MRA) met grote belangstelling kennis van genomen. Hierbij treft u onze zienswijze op deze Ontwerp-Nota. Omwille van de leesbaarheid hebben we daarbij zoveel als mogelijk de indeling van de Ontwerp-Nota gevolgd en sluiten we per onderdeel af met onze aanbevelingen:

- Ruimtelijke hoofdstructuur
- Water en bodem
- Landbouw en natuur
- Economie en energie
- Wonen, werken en bereikbaarheid
- Cultureel erfgoed
- Defensie
- NOVEX MRA

Onze bijdrage aan deze belangrijke nota
Wij waarderen het dat met deze Ontwerp-Nota de regie op de ruimtelijke-economische ontwikkelingen wordt versterkt en zien volop kansen voor samenwerking binnen én buiten onze metropoolregio. De nota is van hoge kwaliteit en geeft een helder overzicht van de complexiteit en verbondenheid van de opgaven. Met deze zienswijze doen wij u graag een voorstel om gezamenlijk verder te werken aan de ontwikkeling van de definitieve Nota Ruimte, voorzien medio 2026.

In deze zienswijze reageren we op de hoofdlijnen van de nota, maar gaan we ook in op details. In de bijlage van deze brief vindt u nog de feitelijke onjuistheden in de Ontwerp-Nota Ruimte. De gemeente Hilversum is bijvoorbeeld onderdeel van de MRA en niet van de MRU.

Het betreft een zeer uitgebreide zienswijze. Daarom geven wij u vooraf graag onze belangrijkste aandachtspunten voor de definitieve Nota Ruimte mee:

Belangrijkste aandachtspunten

Geef aan wat de positie van de MRA is in Nederland.
Elke regio in Nederland is uniek. De MRA heeft een belangrijke functie als aanjager van economische ontwikkeling binnen Nederland, de EuroDelta en Noordwest-Europa, met een centrale rol in (inter)nationale netwerken op het gebied van mobiliteit, goederenstromen, kennis en innovatie. Het is belangrijk om deze positie in Nederland ook mee te geven in de definitieve Nota Ruimte.

Benoem oplossingen voor huidige belemmeringen voor de woningbouw, zoals stikstof, energiecongestie en het in de toekomst dreigende drinkwatertekort.
Belemmeringen zoals stikstof en energiecongestie zijn funest voor de woningbouw en verstedelijkingsopgave. In de nabije toekomst dient zich alweer een nieuwe belemmering aan: het drinkwatertekort. Ons advies is om hier in de definitieve nota uitspraken over te doen en oplossingsrichtingen aan te dragen.

Randvoorwaarden om de MRA leefbaar te houden.
De MRA is een aantrekkelijk gebied om in te leven met goede infrastructuur, economie, voorzieningen en aantrekkelijke recreatiegebieden. Door bevolkingsgroei en de daarmee gepaard gaande woningbouwopgave staan deze onder druk. Het is van belang dat de infrastructuur en benodigde randvoorwaarden mee kunnen groeien met de woningbouwopgave. Om deze regio leefbaar te houden zijn keuzes nodig.

Veranker de NOVEX-methodiek expliciet in de definitieve nota om de stap van visie naar uitvoering daadwerkelijk mogelijk te maken en maak ook de relatie met andere (beleids)documenten duidelijk.
De Ontwerp-Nota biedt enig inzicht in het voorgestelde instrumentarium en bevestigt de voortzetting van de huidige samenwerking via de provinciale arrangementen en de NOVEX-gebieden. De volgende NOVEX gebieden zijn van belang voor de MRA: NOVEX MRA, NOVEX Noorzeekanaalgebied, NOVEX Schiphol, NOVEX Groene Hart en NOVEX Lelylijn. De NOVEX-gebieden zijn de plekken waar nationale keuzes uit de Nota Ruimte direct samenkomen en concreet worden gemaakt. Wij adviseren daarom de NOVEX-methodiek te verankeren in de definitieve Nota Ruimte. Tot slot zien we in de definitieve nota graag meer duidelijkheid over de juridische status van de Nota Ruimte in relatie tot de NOVI.

Termini 179
1025 XM Amsterdam

info@metropoolregioamsterdam.nl
www.metropoolregioamsterdam.nl

Ruimtelijke hoofdstructuur

Sturen op complementaire regio's met het VISTA-model
Wij nemen kennis van de keuze om het Stedelijk Netwerk Nederland (SNN) niet langer als beleidsconcept, maar als beschrijvend concept te hanteren. Met het VISTA-model stuurt het Rijk op complementariteit van regio's. Deze benadering, waarin alle regio's bijdragen aan nationale opgaven, sluit goed aan bij onze visie op een evenwichtige ontwikkeling. De MRA wil zich nadrukkelijk verhouden tot heel Nederland en ziet kansen om samen met andere regio's bij te dragen aan opgaven op het gebied van wonen, werken, bereikbaarheid, economie, energie, landbouw, natuur en water- en bodembeheer.

Wij herkennen ons in het VISTA-model, met name binnen de thema's wonen, werken en bereikbaarheid, waarin de MRA grotendeels onder Accommoderen valt en deels onder Stimuleren (Flevoland). Het model nodigt uit tot reflectie op de verhouding tot andere regio's, zoals Noord-Holland Noord, de Leidse regio en Zwolle, die vallen onder Versterken of Stimuleren, maar ook tot de regio's Utrecht en Eindhoven, die net als de MRA onder Accommoderen vallen. Richting de definitieve Nota Ruimte willen we graag met u en de regio's Utrecht en Eindhoven de term Accommoderen nader concretiseren.

Het VISTA-model kan ook binnen de MRA-regio zelf worden toegepast. Zoals vermeld in de NOVEX MRA Uitvoeringsagenda is er binnen de regio niet overal sprake van economische groei. Amsterdam groeit sterk, maar dit geldt in mindere mate voor omliggende gemeenten. Zo valt Lelystad helemaal niet onder Accommoderen en in gemeenten als Almere, Purmerend, Haarlem, Gooise Meren, Hilversum en Zaanstad is sprake van een scheve woon-werkbalans. Hier is eerder sprake van Stimuleren dan van Accommoderen. Ook kan gedacht worden aan een gebied als de IJmond, waar de leefbaarheid sterk onder druk staat. Dit gebied valt mogelijk onder Transformeren. Wij stellen daarom voor om in de definitieve Nota Ruimte een nuance aan te brengen bij de term Accommoderen als het over de gehele MRA-regio gaat.

Tot slot vragen wij om in de Nota Ruimte wel een verbinding te leggen tussen het VISTA-model en Regio-XL-gebieden.

Herkenbare leidende principes
Wij herkennen ons in de drie leidende principes van de Ontwerp-Nota Ruimte: meervoudig ruimtegebruik, gebiedskenmerken centraal en voorkomen van afwentelen. De nadruk op integrale gebiedsontwikkeling, duurzame mobiliteit en meervoudig

Termini 179
1025 XM Amsterdam

info@metropoolregioamsterdam.nl
www.metropoolregioamsterdam.nl

ruimtegebruik sluit goed aan op ons ontwikkelperspectief NOVEX MRA en onze eigen omgevingsvisies.

New Towns en opbouwwijken expliciet benoemen
Aandachtspunt voor de definitieve Nota Ruimte is de problematiek van de zogenoemde New Towns. Deze historische groeikernen (New Towns) worden niet expliciet benoemd, terwijl juist hier grote kansen en opgaven liggen voor verdichting, verduurzaming en versterking van voorzieningen. Wij verzoeken daarom om deze gebieden in de verdere uitwerking van de Nota Ruimte een duidelijke plek te geven. Wij pleiten voor een gelijktijdige inzet op deze groeikernen. Zij zakken nu al op ranglijsten voor brede welvaart en ontwikkelen zich anders dan geleidelijk gegroeide steden. Door de massale bouw veroudert een groot deel van deze steden gelijktijdig. Voor veel jongeren ontbreken kansen en perspectief. Door nu te investeren in toekomstbestendigheid kan worden voorkomen dat deze trend doorzet wat later forsere investeringen noodzakelijk maakt. Ditzelfde geldt voor de vroeg naoorlogse woonwijken uit de jaren '50/'60, zogenoemde "opbouwwijken". Ook in deze wijken is de welvaart minder.

We stellen daarom voor om aan te sluiten bij het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV). Er is structurele financiering, continuïteit en een gerichte aanpak nodig voor kwaliteitsverbetering van de bestaande woningvoorraad, bijvoorbeeld voor verduurzaming, achterstallig onderhoud, funderingsproblematiek, het tegengaan van vocht en schimmel en klimaatadaptatie. Dit alles vergt ook extra aandacht voor de stapeling van opgaven in kwetsbare wijken, zowel in NPLV-gebieden als daarbuiten.

Aanbevelingen Ruimtelijke hoofdstructuur:
Concretiseer de term "Accommoderen" voor de Metropoolregio Amsterdam in de definitieve Nota Ruimte in afstemming met de regio's Utrecht en Eindhoven en in relatie tot andere gebieden en geef invulling aan de verschillende verantwoordelijkheden.

Breng nuance aan bij de term "Accommoderen" voor de gehele MRA-regio, omdat niet overal sprake is van economische groei; sommige gebieden vragen om "Stimuleren" of zelfs "Transformeren".

Benoem expliciet de problematiek van New Towns en opbouwwijken in de definitieve Nota Ruimte en geef deze gebieden een duidelijke plek in de uitwerking. Sluit aan bij het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV).

Termini 179
1025 XM Amsterdam

info@metropoolregioamsterdam.nl
www.metropoolregioamsterdam.nl

Nationale ruimtelijke keuzes

Water en bodem
De MRA staat voor grote ruimtelijke uitdagingen, mede door toenemende druk op het watersysteem. Klimaatverandering en verdere verstedelijking leiden tot bodemdaling, verzilting, verdroging en vernatting. Tegelijkertijd neemt de beschikbaarheid van zoet water af en worden de buien intenser. Dit vergroot de risico's op drinkwatertekorten en wateroverlast. Er is daarom meer ruimte nodig voor onder andere piekberging, drinkwatervoorziening en kustverdediging. Daarnaast is inzet nodig op de verbetering van de waterkwaliteit.

Een klimaatbestendige inrichting van de ruimte is essentieel. Dat vraagt om scherpe keuzes over het gebruik van ruimte én om aanpassing van bestaande functies. Samenwerking met het Rijk, waterschappen en partners zoals Centraal Holland en WAAG is daarbij onmisbaar.

De Ontwerp-Nota sluit aan bij recente klimaatscenario's en erkent de fundamentele rol van water en bodem. We waarderen dan ook de eerste aanzet in dit ontwerp, zoals de benoeming van zoekgebieden voor piekwaterberging langs het Noordzeekanaal/Amsterdams Rijnkanaal, waaronder de strategisch gelegen Houtrakpolder. Toch is in de definitieve versie een grotere stap nodig, zoals het explicieter koppelen van wateropgaven aan ruimtelijke vraagstukken, bijvoorbeeld bij zoetwatertekorten, kustverdediging, energietransitie (waterstof) en veenweidegebieden.

In de Ontwerp-Nota Ruimte wordt aangegeven dat water- en bodemsystemen fundamenteel zijn. Daar hoort echter ook een goede ruimtelijke en landschappelijke inpassing van nutsvoorzieningen bij, zoals nieuwe drinkwaterwinningen en energie-infrastructuur. Het is belangrijk dat de Nota Ruimte dit benoemt en een aanzet geeft voor deze inpassing. Hierbij de suggestie dat een afwegingskader zoals die van Groen in en om de Stad ook gebruikt kan worden voor de blauwe opgaven.

Tot slot vragen we om een duidelijke prioritering vanuit het Rijk: niet alles kan overal. Heldere keuzes zijn noodzakelijk om de ruimte in Nederland toekomstbestendig in te richten. In de Deltaprogramma's maar ook in de NOVEX-gebieden en de provinciale arrangementen kunnen we deze keuzes gezamenlijk concretiseren.

Aanbevelingen Water en bodem
Maak water- en bodemsystemen leidend bij ruimtelijke keuzes en zorg voor goede ruimtelijke en landschappelijke inpassing van nutsvoorzieningen (zoals drinkwaterwinningen en energie-infrastructuur).

Koppel wateropgaven explicieter aan ruimtelijke vraagstukken in de definitieve Nota Ruimte, bijvoorbeeld bij zoetwatertekorten, verbetering waterkwaliteit, kustverdediging, energietransitie (waterstof) en veenweidegebieden.

Bied heldere keuzes vanuit het Rijk: niet alles kan overal. Maak keuzes concreet in Deltaprogramma's, NOVEX-gebieden en provinciale arrangementen.

Landbouw en natuur

Landbouw
Landbouw is terecht een belangrijk thema in de Ontwerp-Nota. De landbouwsector en landbouwgrond is onmisbaar voor voedselzekerheid. Denk daarbij onder meer aan Greenport Aalsmeer en Flevoland, dat het grootste aaneengesloten landbouwgebied van Nederland heeft. Tegelijkertijd geldt dat stikstof op dit moment een belangrijk knelpunt is voor de overige ruimtelijke opgaven, zoals de woningbouwopgave. De Ontwerp-Nota geeft weinig duidelijkheid over deze belemmering.

Wij ondersteunen de ambities van de Ontwerp-Nota, maar benadrukken dat uitvoering alleen mogelijk is met duidelijke keuzes, structurele financiering en een robuust governance-model. Nergens is deze zo urgent als bij het landschap, landbouw en natuur. Wij verzoeken u om in de definitieve Nota Ruimte op te nemen hoe Europese en nationale beleidsinstrumenten doorwerken in andere opgaven en welke financiële en organisatorische maatregelen nodig zijn om natuur en landschap duurzaam te versterken. Uiteraard denken wij vanuit programma's zoals NOVEX MRA en Groen In en Om de Stad (GIOS) graag met u mee. GIOS zien wij hierbij ook als een belangrijk afwegingskader voor het verbeteren en realiseren van recreatiegebieden.

Natuur
Wij onderschrijven de ambitie om een robuuste en veerkrachtige natuur als basis te nemen voor een gezonde en veilige leefomgeving. Het koppelen van natuur, landbouw en landschap is een belangrijke stap, maar wij constateren dat er nog onduidelijkheid bestaat over de ruimtelijke en financiële uitvoering en de organisatie daarvan.
Wij verzoeken u om in de definitieve Nota Ruimte expliciet te beschrijven welke instrumenten en middelen beschikbaar komen om natuur en landschap structureel te versterken. Daarbij is het van belang dat ook governance wordt meegenomen: heldere lange termijnafspraken over rollen en verantwoordelijkheden tussen Rijk, regio en gemeenten zijn noodzakelijk om de ambities waar te maken.

Daarnaast wijzen wij op de impact van Europese en nationale kaders, zoals de Natuurherstelverordening en het principe van "no net land take". Deze regelgeving heeft

grote gevolgen voor verstedelijkte gebieden en kan consequenties hebben voor opgaven zoals woningbouw. Wij adviseren om in de definitieve Nota Ruimte een analyse op te nemen van deze effecten en inzichtelijk te maken hoe deze doorwerken in andere beleidsdoelen.

Een ander belangrijk aandachtspunt is de financiering van groen en natuurbeheer. De huidige financiering staat al jaren onder druk, met name voor beheer en onderhoud van recreatiegebieden. Waar het Rijk in het verleden verantwoordelijk was voor nationale parken, ligt deze taak nu grotendeels bij de regio, zonder voldoende middelen. Rijksprojecten zoals Groen In en Om de Stad (GIOS) hebben tot op heden niet geleid tot concrete afspraken en financiering. Wij verzoeken u om structurele financieringsvormen te ontwikkelen die meegroeien met verstedelijking. Van belang zijn hier ook onze scheggen. Deze gebieden liggen dichtbij grote woningbouwlocaties, zijn zeer belangrijk voor de leefbaarheid van de regio en moeten met de verstedelijking meegroeien. Een voorbeeld is de Westeinderscheg, waar de leefbaarheid door alle claims sterk onder druk staat.

In de Ontwerp-Nota is het natuurbegrip verbreed. Dit is een positieve ontwikkeling, maar vraagt om een zorgvuldig instrumentarium om te waarborgen dat natuur geen sluitpost wordt in de ruimtelijke opgave en dat functiecombinaties daadwerkelijk bijdragen aan natuurkwaliteit.

De Ontwerp-Nota gaat maar beperkt in op de milieuthema's die sinds de Omgevingswet integraal onderdeel uitmaken van het wetgevingskader. Wij pleiten voor een sterkere inbedding van milieuthema's in ruimtelijk beleid met een doorontwikkeling van de Ontwerp-Nota tot een echte Omgevingsvisie, ofwel met een aanvullende Nota Milieu.

Aanbevelingen Landbouw en Natuur
Maak in de definitieve Nota Ruimte duidelijk wat de inzet is op stikstof.

Beschrijf expliciet in de definitieve Nota Ruimte welke instrumenten en middelen beschikbaar komen om natuur en landschap structureel te versterken.

Neem governance-aspecten mee met heldere afspraken over rollen en verantwoordelijkheden tussen Rijk, regio en gemeenten.

Voer een analyse uit van de impact van Europese en nationale kaders, zoals de Natuurherstelverordening en het principe van "no net land take", op andere beleidsdoelen zoals woningbouw.

Zorg voor een zorgvuldig instrumentarium bij verbreding van het natuurbegrip, zodat functiecombinaties daadwerkelijk bijdragen aan natuurkwaliteit en natuur geen sluitpost wordt.

Zoek structurele financieringsvormen voor groen, recreatiegebieden en natuur, die meegroeien met verstedelijking.

Gebruik de handreiking Groen in en om de Stad als afwegingskader bij recreatiegebieden

Economie en energie

Positie van de MRA
De wereld verandert snel en fundamenteel. Geopolitieke verschuivingen, demografische trends, technologische innovaties en klimaatverandering hebben directe gevolgen voor de veiligheid en welvaart van Europa en Nederland. Voor Nederland en voor de MRA is er een urgente noodzaak tot ruimtelijke en economische aanpassing aan de eisen van deze nieuwe tijd. De MRA draagt op dit moment voor ruim 21% bij aan het BBP van Nederland. We missen dit besef in de nota. Dit komt onder andere omdat de specialistische dienstensector en bezoekerseconomie ontbreken. Er wordt gekeken naar kennisontwikkeling, maar niet naar de kennisindustrie. Ook mist een ruimtelijk beeld van de zakelijke en industriële dienstverlening, hoewel dit een groeiend aandeel van de Nederlandse economie is. Wij onderzoeken graag met het Rijk op welke onderdelen ons economisch profiel versterking behoeft en welk ontwikkelpad de MRA zou kunnen volgen. Vanuit o.a. de acties van het MRA platform Economie willen we hier graag een bijdrage aan leveren.

Meerkernige metropool
De MRA wil zich verder ontwikkelen als meerkernige metropool, zoals ook afgesproken in de NOVEX MRA. Om dat te bereiken stimuleren in ons MRA platform Economie de economische activiteit in de regio's rond Amsterdam. Dat doen we onder andere via de lijn van innovatie. Er zijn innovatieprofielen vastgesteld voor iedere deelregio, zoals Media & ICT in Gooi en Vechtstreek, Wind en Waterstof in de IJmond en Esports, Gaming en Tech in Zaanstreek-Waterland. Door focus aan te brengen en het klimaat voor innovatieve bedrijven te stimuleren, zorgen we dat nieuwe economische activiteit niet alleen in Amsterdam landt, maar zich verspreidt over de hele regio. Dit draagt ook bij aan de verbetering van de scheve woon-werkbalans in delen van de MRA en helpt om het (te) intensieve gebruik van bepaalde delen van onze regio te verlichten.
Hierbij vragen we ook aandacht voor een sociale economie, diversiteit aan werkfuncties en een inclusieve economie/arbeidsmarkt die de brede welvaart bevordert. Onderwijs is hierbij belangrijk, zoals het ontwikkelen van een High Tech Campus in Almere. Het Rijk

heeft een belangrijke rol bij de versterking van deze economische profielen welke deels ook een ruimteclaim hebben.

Regionaal innovatiesysteem
Belangrijke opgaven liggen in het versterken van het regionale innovatiesysteem rond sleuteltechnologieën, het moderniseren van bestaande industrieclusters met het oog op strategische autonomie en klimaatdoelen, het op orde brengen van onderliggende infrastructuren zoals transport-, energie- en datanetwerken en het toekomstbestendig vormgeven van het Noordzeekanaalgebied, Schiphol en het gebied rondom de Maximacentrale.

Schiphol
In de Ontwerp-Nota wordt aangegeven dat de hubfunctie van Schiphol als belangrijke mainport op de lange termijn moet worden behouden. Op welke wijze deze functie wordt behouden en welke grote impact dat heeft op de overige ruimtelijke opgaven zoals de woningbouw, de bereikbaarheid en de gezonde leefomgeving, wordt niet nader uitgewerkt. Om de bredere, ruimtelijke impact van Schiphol (o.a. geluidsnormen, LIB) goed in kaart te brengen, is dit wel van belang. Voor de definitieve Nota Ruimte willen we daarnaast meer aandacht voor de landzijdige bereikbaarheid van Schiphol, die vanaf het midden van de jaren dertig structureel dreigt vast te lopen. Hierbij hoort wat ons betreft in ieder geval het doortrekken van de Noordzuidlijn tot en met Hoofddorp. Tegelijkertijd moet de luchthaven worden aangepast aan de ontwikkelingen in de mondiale luchtvaart. De grote verbouwing van Schiphol kan niet los worden gezien van een grote inzet op het verbeteren van de omgevingskwaliteit, de gezonde leefomgeving, en de ontwikkelcapaciteit in de directe omgeving van de luchthaven. Dit vraagt om een integrale kijk van het Rijk op de ontwikkeling van de luchthaven Schiphol en haar directe omgeving. Het vraagt ook om tijdige keuzes en gerichte investeringen van het Rijk in zowel de landzijdige bereikbaarheid als in het verbeteren van de omgevingskwaliteit rondom de luchthaven.

Bedrijventerreinen
Wij vinden het op zich positief dat het Rijk de schaarse ruimte voor hogere milieucategorieën wil beschermen en beter wil benutten. Met name bij het beter benutten van de bestaande bedrijventerreinen zien wij daar ook graag de concrete inzet van het Rijk bij. Tegelijkertijd is het belangrijk om niet alleen te focussen op de industriële zones. Juist gezien de schaarste aan ruimte, de veranderende mondiale verhoudingen en technologische ontwikkelingen ligt het voor de hand om te kijken naar een economie van de toekomst in een breder Europees perspectief. Strategische autonomie en structureel verdienvermogen moeten daarbij de basis vormen voor ruimtelijke reserveringen en publieke investeringen in verduurzaming en bereikbaarheid.

Termini 1.79
1025 XM Amsterdam

info@metropoolregioamsterdam.nl
www.metropoolregioamsterdam.nl

Dit biedt ook de mogelijkheid om scherpere keuzes te maken ten aanzien van ruimte voor verschillende industriële activiteiten.

Tot slot: Een overkoepelend vraagstuk is het dilemma van groei. De MRA wil een open, menselijke metropool blijven, waarbij economisch succes een randvoorwaarde is. Tegelijkertijd zijn de grenzen aan groei zichtbaar. Er is ruimte nodig voor landschap en water, bedrijventerreinen en maatschappelijke voorzieningen. Dit vraagt om een selectieve inzet van de beschikbare ruimte en nauwe afstemming met het Rijk en de omliggende regio's.

Circulaire economie
Gemeenten spelen een belangrijke rol in de ruimtelijke regie op consumptiegerichte economische activiteiten, maar voor de transformatie naar nieuwe (her)productiegerichte economische activiteiten zijn (regionale) keuzes essentieel. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat de (maak)industriële transformatie meer ruimte nodig heeft; een ruimtelijke claim tussen alle andere claims. We missen in de Ontwerp-Nota enige vorm van kwantificering van de benodigde ruimte voor circulaire economie, bijvoorbeeld in vierkante meters. In dat licht dringen wij aan op het verder uitwerken van afspraken uit de Krachtenbundeling Rijk-regio Circulaire economie 2025-2026 en op koppeling aan bestaande fondsen en financiering. Coördinatie vanuit het Rijk moet daarbij voorkomen dat regio's binnen Nederland en Noordwest-Europa elkaar straks moeten beconcurreren. Daarnaast legt het vasthouden aan hoge strategisch gepositioneerde milieuruimte voor fossiele én duurzame economische bedrijfsruimte druk op al overbevraagde vitale systemen. Hier liggen kansen voor het Rijk om de transitie naar een nieuwe economie verder vorm te geven.

Wij constateren dat het Rijk met deze Ontwerp-Nota kiest voor een meer sturende rol in de ruimtelijke ordening ten behoeve van economische sectoren. Het is positief dat het Rijk een actievere rol wil nemen, maar de invulling van deze rol – soms sturend, soms regisserend, soms aanwijzend – blijft onduidelijk. Ook is niet uitgewerkt welke betrokkenheid van medeoverheden wordt voorzien. Wij benadrukken dat meebeslissen door gemeenten en provincies cruciaal is, zowel voor draagvlak als voor juridische borging. We stellen voor om dit gezamenlijk op te pakken in Rijk-regio-trajecten, zoals REOS, NOVEX en de provinciale arrangementen.

Aanbevelingen Economie
Versterk het regionale innovatiesysteem rond sleuteltechnologieën en moderniseer bestaande industrieclusters met het oog op strategische autonomie en klimaatdoelen.

Betrek economische activiteiten als de specialistische dienstensector, de zakelijke- en industriële dienstverlening en bezoekerseconomie in de definitieve Nota Ruimte.

Breng infrastructuren op orde (transport-, energie- en datanetwerken) en maak het Noordzeekanaalgebied en Schiphol toekomstbestendig.

Geef de integrale opgaven van Schiphol expliciet aan, zoals de landzijdige bereikbaarheid en de omgevingskwaliteit rondom de luchthaven.

Denk na over het economisch profiel en mogelijk ontwikkelpad van de MRA ten opzichte van Nederland, maar ook Europa. Werk dit uit in trajecten zoals REOS, NOVEX en provinciale arrangementen.

Energie en Digitale Infrastructuur

De energietransitie vraagt om meer dan het inpassen van infrastructuur: energie wordt, net als water en bodem, een structurerende factor in ruimtelijke keuzes. Voor de groeiende MRA betekent dit dat gebiedsontwikkeling netbewust moet plaatsvinden, waarbij opwek en opslag van energie worden geïntegreerd en vraag en aanbod dichter bij elkaar komen. Energiebeschikbaarheid speelt ook een cruciale rol bij economische ontwikkeling: welke bedrijven passen in een toekomst waarin energie en ruimte schaars zijn? Daarnaast stelt de elektrificatie van mobiliteit hoge eisen aan de laadinfrastructuur, opslag en netbalancering. In het buitengebied kunnen energievoorzieningen botsen met landbouw, natuur en landschap, wat vraagt om zorgvuldig ruimtegebruik en het optimaal benutten van het bestaande net.

Dit alles vereist een integrale governance: het energiesysteem moet samen met andere opgaven worden geprogrammeerd, met oog voor draagvlak en het voorkomen van afwenteling op bewoners in kwetsbare gebieden. Het begrip "energieplanologie" van Martijn Gerritsen heeft onlangs centraal gestaan op een MRA-bijeenkomst. Wij adviseren om met energieplanologie in de definitieve Nota Ruimte meer richting te geven. Dit moet ook concrete aanknopingspunten bieden voor het verder verlichten van de (papieren) netcongestie, een obstakel waaraan we niet ontkomen om ook hier de hoogste aandacht vanuit het Rijk voor te vragen.

Naast energie is ook digitale infrastructuur een randvoorwaarde voor een toekomstbestendige economie. Het is positief dat de Ontwerp-Nota het belang van een robuuste digitale infrastructuur, inclusief zeekabels, onderkent en erkent dat dit vraagt om ruimtelijke inpassing. Belangrijk is dat het Rijk hierbij een actieve verantwoordelijkheid neemt; zonder die rol dreigt het gevaar dat regio's naar elkaar blijven kijken. Wij waarderen dat in de Ontwerp-Nota Ruimte wordt benoemd dat wordt onderzocht of sturing vanuit het Rijk gewenst is bij de totstandkoming van een vierde hyperconnectiviteitscluster, die mogelijk in de MRA komt. Daarbij moet wel worden aangetekend dat nog niet vaststaat dat de MRA hiervoor de meest logische locatie is.

Termini 179
1025 XM Amsterdam

info@metropoolregioamsterdam.nl
www.metropoolregioamsterdam.nl

Tot slot staat in de Ontwerp-Nota een aantal tracés waarover nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden, zoals de 380 KV. Wij adviseren om hier niet op vooruit te lopen door dit duidelijk te vermelden.

Aanbevelingen Energie en Digitale Infrastructuur
Maak energie een structurerende factor in ruimtelijke keuzes en ontwikkel gebiedsontwikkeling netbewust, waarbij opwek en opslag worden geïntegreerd.

Programmeer het energiesysteem integraal met andere opgaven, met oog voor draagvlak en het voorkomen van afwenteling op kwetsbare gebieden.

Geef richting in de Nota Ruimte voor energieplanologie, inclusief hoe om te gaan met energiebeschikbaarheid en ruimtelijke inpassing.

Neem digitale infrastructuur expliciet mee als randvoorwaarde voor een toekomstbestendige economie en zorg voor actieve verantwoordelijkheid van het Rijk.

Onderzoek sturing vanuit het Rijk bij de totstandkoming van een vierde hyperconnectiviteitscluster, met aandacht voor locatiekeuze en ruimtelijke inpassing.

Geef duidelijk aan dat er over sommige tracés nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden.

Wonen, werken en bereikbaarheid

De randvoorwaarden voor de woningbouwopgave
De Ontwerp-Nota stelt dat de bevolking tot 2050 blijft groeien en daarna afneemt, met een concentratie in verstedelijkte gebieden. Voor de MRA betekent dit een historisch grote woningbouwopgave. Tegelijkertijd streeft de nota naar een sterk Nederland met sterke regio's, waarbij ook andere regio's dan de MRA worden gestimuleerd.
De autonome groei is moeilijk te regisseren, maar moet wel worden gefaciliteerd. Dit vraagt om forse investeringen in randvoorwaarden zoals mobiliteit, voorzieningen, energie, klimaatadaptatie en groen. Wij waarderen dat de nota kaarten bevat met benodigde mobiliteitsinvesteringen in onze regio, maar wijzen erop dat zonder de financiering hiervan realisatie onmogelijk is. De woningbouw gaat sneller dan de investeringen in mobiliteit, wat risico's oplevert voor bereikbaarheid en leefbaarheid.

Ruimte voor werken en instrumentarium
Naast wonen is ook ruimte voor werken cruciaal. In de MRA is sprake van een scheve woon-werkbalans en is er behoefte aan voldoende bedrijventerreinen. Provincies en gemeenten missen echter het juiste instrumentarium om hier effectief op te sturen, bijvoorbeeld voor:

- het opschonen van terreinen en het selecteren van functies;
- een (financieel) instrumentarium voor het realiseren van gemengde woon-werkgebieden;
- het verduurzamen van industriegebieden.

De Ontwerp-Nota Ruimte benoemt dat bedrijventerreinen zoveel mogelijk behouden, zorgvuldig benut en uitgebreid moeten worden, maar geeft niet aan hoe.

Wij pleiten ervoor dat de definitieve Nota Ruimte een aanzet bevat voor een beter ruimtelijk instrumentarium, zowel juridisch als praktisch, inclusief tools en handreikingen om keuzes te onderbouwen. Wij zijn in het bijzonder benieuwd wat er precies met "compensatie bij transformatie van bedrijventerreinen" wordt bedoeld; gaat het straks (alleen) om compensatie ter behoud van het totaaloppervlak, of gaat het (ook) over intensivering? Wat betekent dit beleid voor al aangewezen transformatiegebieden? Met de MRA-bedrijventerreinenstrategie is er met oog op haalbaarheid besloten tot een inspanningsverplichting voor een nieuwe transformatieplannen.

Hierbij vragen we ook aandacht voor het advies vanuit STOER en de kabinetsreactie op het onderdeel omgevingsveiligheid/basisnet. Het huidige omgevingsveiligheidsbeleid bemoeilijkt het bouwen van scholen en zorgvoorzieningen. De adviesgroep STOER heeft hiervoor een aantal voorstellen voor aanpassing van wetgeving gedaan, die passen binnen de richting en keuzes in de Nota Ruimte van ruimtelijke ontwikkelingen, gecombineerd met voorzieningen als scholen, zorginstellingen etc. Dit met het besef dat deze voorzieningen op korte afstand bereikbaar moeten zijn en een onmisbaar onderdeel vormen van complete regio's en steden.

Brede welvaart
In de MRA is de welvaart niet gelijk verdeeld. Zonder expliciete aandacht voor een eerlijke verdeling van ruimtelijke opgaven kan beleid ongelijkheid versterken. Wij stellen voor om dit in de definitieve Nota Ruimte verder uit te werken, bijvoorbeeld door gebruik te maken van het Rad van de Leefomgeving, zoals toegepast in het plan-MER. Het Rad van de Leefomgeving biedt perspectieven op de leefomgeving, die met elkaar in balans moeten worden gebracht. Daarmee wordt niet alleen gekeken naar ruimtelijke impact, maar ook naar "Brede Welvaart"-aspecten van keuzes.

Bereikbaarheid/Mobiliteit
De Ontwerp-Nota Ruimte kiest terecht voor nabijheid, efficiënt ruimtegebruik en het benutten van bestaande kwaliteiten, waarbij het vergezicht van het eerdere Kabinetstandpunt "Bereikbaarheid op Peil" (maart 2025) als richting wordt bevestigd. Deze principes sluiten goed aan bij de MRA-aanpak: door nabijheid te benutten versterken we bereikbaarheid en beperken we onnodige mobiliteit. Wij onderschrijven dat grootschalige woningbouw en nieuwe arbeidsplaatsen zoveel mogelijk plaats moeten vinden op goed bereikbare locaties, met hoge dichtheden nabij OV-knooppunten. Wij stellen daarom voor om in de definitieve Nota Ruimte en de uitvoeringsagenda de inzet op het openbaar vervoer expliciet op te nemen.

Voor de lange termijn is aanleg van structuurversterkende infrastructuur – zoals OVAH (Amsterdam-Schiphol-Haarlemmermeer, Ringlijn en IJmeerverbinding – cruciaal voor een bereikbaar en leefbaar Nederland. Wij steunen de uitvoeringsstrategie voor langjarige investeringen in infrastructuur en woningbouw, maar benadrukken dat structurele financiering noodzakelijk is om deze schaalsprong mogelijk te maken. Dit is essentieel om naast de nieuw aangewezen gebieden ook de lopende projecten en onze ambities voor al bestaande woningbouwlocaties te kunnen realiseren.

In de Ontwerp-Nota staat tot onze verbazing ook een oost-west-verbinding ingetekend als metroverbinding in Amsterdam. Deze verbinding is nog niet eerder met ons besproken. Bovendien wordt met de inzet op OV SAAL, de IJmeerlijn, Zuidasdok, OVAH en het sluiten van de metroringlijn van Amsterdam al gewerkt aan het verbeteren van de oost/west-verbindingen. Voor de komende periode acht de MRA meer belang om financiering te krijgen voor de infrastructuurmaatregelen, zoals we die hebben afgesproken in het programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid en de NOVEX MRA Uitvoeringsagenda.

Nieuwe woningbouwlocaties, groot én klein, worden alleen ontwikkeld als er een robuuste ontsluiting is of wordt gerealiseerd. Het Rijk zet in op bouwen bij knooppunten en langs hoogwaardige OV-corridors. Vanuit een multimodale optiek is de vraag wat de positionering van OV, deelmobiliteit en (e)-fiets wordt in de bereikbaarheidsvisie 2050, want daar is de Nota Ruimte niet expliciet in. Een sterk OV, inclusief uitbouw en metropolitane doorfietsroutes zijn voorwaardelijk om de bereikbaarheids- en leefbaarheidsdoelstellingen van de Nota Ruimte te realiseren.

In 2050 kan elk mens in Nederland op elk moment van de dag op een veilige, betaalbare, makkelijke en aantrekkelijke wijze voorzien in al haar of zijn bereikbaarheidsbehoeften. Waarbij ondanks de schaarse ruimte onze leefomgeving aantrekkelijk, veilig en gezond blijft. De nota geeft aan dit te bereiken door creëren van nabijheid, het beter benutten van de huidige infrastructuur, door structurerende nieuwe infrastructuur aan te leggen en door vervoermodaliteiten maximaal in hun kracht te zetten. Wij hopen dat het Rijk

hier ook concrete maatregelen en financiering aan toevoegt aan het Mobiliteitsfonds voor het realiseren van structurerende infrastructuur en WoMo-gelden voor groot- en kleinschalige woningbouw. De nota geeft ook aan dat de infrastructuur de afgelopen decennia niet is meegegroeid met de groei van de bevolking en de woningbouw. Dat betekent dat we op achterstand staan om de bereikbaarheidsdoelen van 2050 te realiseren. De Nota Ruimte geeft geen antwoord op de beoogde oplossingsrichtingen om die achterstand in te halen. In het kader van het programma SBaB/Uitvoeringsagenda NOVEX MRA is er wel een gezamenlijk beeld van welke mobiliteitsmaatregelen nog gerealiseerd moeten worden.

Natuurlijk ontkomen we niet aan toekomstige maatwerkmaatregelen op het hoofdwegennet. De hoofdwegen in de MRA behoren tot de drukste van de Nederlandse wegen. De woningbouwopgave zet extra druk en de inzet op mobiliteit loopt ook wat betreft het wegennet achter. Om doorstroming op het hoofdwegennet te behouden voor logistiek en personenvervoer is het beter benutten van maatregelen nodig en dienen bestaande MIRT-projecten uit de pauzestand gehaald te worden. Neem regionale busverbindingen en kansen voor BRT/metrobus, zoals ZaanIJ en Haarlem-Amsterdam-Schiphol volwaardig mee voor gemeenten voor goede bereikbaarheid en doorstroming op onderliggende - en hoofdnetwerken.

Advies om in de definitieve Nota Ruimte na te denken over een financieringsvorm of strategie om te komen tot een structurele financiering, die gelijke tred houdt met de woningbouwopgave. Op dit moment blijven de mobiliteitsinvesteringen achter. We ondersteunen in dat licht uw brief van 17 oktober aan de Tweede Kamer (en het volgende kabinet) om te komen tot een financiering en een lange termijnperspectief. Wij adviseren daarbij na te denken over programmatische financiering waar Rijk en regio samenwerken. De Regionale Investeringsagenda (RIA) van de NOVEX, zou zo'n programma kunnen zijn.

Goederenvervoer
De Ontwerp-Nota legt aanzienlijke ruimteclaims op voor goederenvervoer in de MRA. Reserveringen voor logistieke corridors en knooppunten zijn belangrijk voor het functioneren van onze regio, maar beperken tegelijkertijd ook de ontwikkelruimte voor woningbouw en stedelijke verdichting. De Ontwerp-Nota maakt onvoldoende duidelijk hoe deze belangen worden afgewogen. Wij vragen om in de definitieve Nota Ruimte de ruimtelijke impact van deze reserveringen op de woningbouwopgave mee te nemen. Er moet integrale afweging komen tussen logistiek, woningbouw en mobiliteit, zodat stedelijke ontwikkeling niet in het gedrang komt. Ook vragen we aandacht voor Goederencorridor Noordoost Europa (GNOE), waarbij het de wens is van de MRA om goederentransport waar mogelijk over spoor te vervoeren via andere delen van

Termini 179
1025 XM Amsterdam

info@metropoolregioamsterdam.nl
www.metropoolregioamsterdam.nl

Nederland, zodat ruimte vrijkomt voor reizigerstreinen op het volle spoornet. Dit wordt met een groeiend aantal inwoners en de woningbouwopgave steeds urgenter. Ook vragen we te kijken naar kansen voor meer goederentransport over water.

Aanbevelingen Woningbouw, werken en bereikbaarheid
Investeer fors in randvoorwaarden zoals mobiliteit, voorzieningen, energie en klimaatadaptatie om de woningbouwopgave te kunnen faciliteren. Zorg voor structurele financiering die gelijke tred houdt met de woningbouwontwikkeling, zodat bereikbaarheid en leefbaarheid niet onder druk komen te staan.

Neem in de definitieve Nota Ruimte een beter ruimtelijk instrumentarium op voor bedrijventerreinen, inclusief juridische en praktische tools voor functieselectie en herstructurering.

Betrek het advies vanuit STOER en de kabinetsreactie op het onderdeel omgevingsveiligheid/basisnet bij de verdere uitwerking van de Nota Ruimte.

Werk het thema brede welvaart verder uit in de definitieve Nota Ruimte, bijvoorbeeld via het Rad van de Leefomgeving, zodat ruimtelijke keuzes ook sociaaleconomische effecten meenemen.

Neem kansen van BRT/metrobus (zoals ZaanIJ en HAS) volwaardig mee in de definitieve Nota Ruimte. Borg structurele financiering voor cruciale OV-projecten zoals OVAH, Ringlijn, IJmeerverbinding en oeververbindingen Noordzeekanaal/IJ.

Geef prioriteit aan robuuste ontsluiting van nieuwe woningbouwlocaties, ook voor kleinschalige locaties, en maak duidelijk hoe het Rijk hierop inzet. Heb ook aandacht voor regionale busverbindingen.

Neem de ruimtelijke impact van reserveringen voor goederenvervoer mee in de afweging van woningbouw en stedelijke verdichting. Zorg voor een integrale afweging tussen logistiek, woningbouw en mobiliteit om stedelijke ontwikkeling niet te belemmeren.

Cultureel erfgoed
We constateren dat de Ontwerp-Nota cultureel erfgoed van (inter)-nationale betekenis acht en dat de nota cultureel erfgoed meeneemt in de ontwikkelprincipes, waaronder "Recht doen aan Eigenheid en Gebiedskenmerken Centraal". Wij onderschrijven dit.
We constateren ook dat de Ontwerp-Nota bij het onderdeel ruimtelijke arrangementen aangeeft dat het Rijk bij ruimtelijke opgaven goed opdrachtgever wil zijn en cultureel erfgoed in een vroeg stadium gaat betrekken bij de planvorming, uitvoerings-, inrichtings- en beheervraagstukken van ruimtelijke ontwikkelingen. Hiervoor worden

passende instrumenten ingezet zoals de gebiedsbiografie en ontwerpend onderzoek. Bij deze arrangementen is vanaf de start sprake van een ontwikkelingsgerichte en erfgoed-inclusieve benadering van de ruimtelijke opgaven, die inzet op de realisatie van transities met oog voor de bestaande kwaliteiten van gebieden en met de juiste schaal en vormgeving. Het gezamenlijke doel is het zorgen voor een balans tussen het inpassen van grote ruimtelijke opgaven, zoals woningbouw, economie en (energie-)infrastructuur, en het behouden, benutten en versterken van ons cultureel erfgoed. Wij onderschrijven deze inzet en het gezamenlijke doel.

Aanbevelingen cultureel erfgoed
Neem cultuurhistorie mee in de ruimtelijke afwegingen van woningbouw, stedelijke verdichting, verduurzaming.

Zorg voor een integrale afweging tussen cultuurhistorie, logistiek, woningbouw en mobiliteit om stedelijke ontwikkelingen niet te belemmeren.

Investeer in randvoorwaarden zoals de erfgoed inclusieve aanpak om de woningbouwopgave en verduurzaming te kunnen faciliteren.

Zorg voor een structurele financiering die gelijke tred houdt met de woningbouwontwikkeling, zodat leefbaarheid niet onder druk komen te staan.

Defensie
In de Ontwerp Nota wordt erkend dat defensie een belangrijke ruimtevraag heeft. Inmiddels zijn er ook binnen de MRA locaties in beeld waarover Defensie in overleg is met de betreffende gemeenten. Omdat de defensiebehoeften effect hebben op de MRA, zoals bij laagvliegroutes en geluidscontouren, denken wij graag mee aan de grote ruimtelijke opgave.

Regionale uitwerking

NOVEX MRA
De NOVEX-aanpak in de MRA vormt een belangrijke schakel tussen de nationale ambities uit de Ontwerp-Nota Ruimte en de regionale uitvoering. De MRA is aangewezen als NOVEX-gebied, omdat hier meerdere nationale opgaven samenkomen, zoals woningbouw, energietransitie, klimaatadaptatie en bereikbaarheid. Door deze opgaven gebiedsgericht te vertalen, levert de NOVEX MRA een concreet handelingsperspectief voor de implementatie van de Nota Ruimte.
De Uitvoeringsagenda NOVEX MRA bevat afspraken en maatregelen die direct aansluiten bij de kernprincipes van de Nota Ruimte, zoals meervoudig ruimtegebruik, versterking van het groenblauwe netwerk en een robuuste energie- en

mobiliteitsinfrastructuur. Deze agenda laat zien hoe nationale doelen in een complexe stedelijke regio uitvoerbaar worden gemaakt, met oog voor samenhang tussen verstedelijking, natuur, water en infrastructuur.
Daarnaast stimuleert de NOVEX-aanpak een intensieve samenwerking tussen Rijk, provincies, gemeenten en maatschappelijke partners. Dit sluit aan bij de oproep in de Nota Ruimte om gezamenlijk regie te voeren en keuzes te maken die bijdragen aan een evenwichtige en duurzame ruimtelijke ontwikkeling. De ervaringen en inzichten uit de NOVEX MRA kunnen het Rijk helpen om structurerende keuzes in de Nota Ruimte verder te onderbouwen, bijvoorbeeld ten aanzien van prioritering van woningbouwlocaties en koppeling van energie- en mobiliteitsopgaven.
Kortom, de NOVEX MRA biedt niet alleen een regionale concretisering van nationale ambities, maar fungeert ook als proeftuin. Het is van belang dat de Nota Ruimte deze rol erkent en benut, zodat de stap van visie naar uitvoering effectief kan worden gezet.

Aanbevelingen NOVEX MRA
Maak gebruik van de aanwezige kennis in de NOVEX MRA en geef opvolging aan eerder gemaakte afspraken met het oog op voortgang en realisatie.

Maak gebruik van de kennis en ervaringen uit de NOVEX-aanpak om structurerende keuzes in de Nota Ruimte te onderbouwen, zoals prioritering van woningbouwlocaties en koppeling met de mobiliteitsopgaven (programma Samen Bouwen Aan Bereikbaarheid).

Veranker de Uitvoeringsagenda NOVEX MRA als voorbeeld van hoe nationale doelen uitvoerbaar worden gemaakt in complexe, stedelijke regio's.

Stimuleer intensieve samenwerking tussen Rijk, provincies, gemeenten en maatschappelijke partners, zoals in de NOVEX-aanpak, om gezamenlijke regie en integrale gebiedsontwikkeling te realiseren.

Benut NOVEX MRA als proeftuin voor vertaling van visie naar uitvoering.

<u>Uitvoering en governance</u>
De Ontwerp-Nota geeft enig inzicht in het instrumentarium en bevestigt de voortzetting van samenwerking via provinciale arrangementen en NOVEX-gebieden.

Wij zien dat u met de Ontwerp-Nota de leidende principes vanuit de doelstellingen van de Omgevingswet bevestigt, maar het is nog onduidelijk hoe de Nota Ruimte zich verhoudt tot deze wet (bijv. Subsidiariteitsbeginsel) en wat het betekent voor de uitvoering.

Toekomstige uitdagingen vragen soms om oplossingen buiten het traditionele instrumentarium. Om zelf meer inzicht te krijgen in de mogelijke ontwikkelpaden van onze regio is de MRA daarom gestart met het Atelier MRA 2100, waarin experts toekomstscenario's verkennen in relatie tot ruimtelijke knelpunten. Het Rijk wordt van harte uitgenodigd om hieraan deel te nemen.

Wij hopen dat deze zienswijze op goede wijze in ontvangst wordt genomen en zien de verdere uitwerking van de definitieve Nota Ruimte met nieuwsgierigheid en vertrouwen tegemoet. Als MRA denken wij graag mee bij het vervolgproces.

NB: Dit was de zienswijze. In de bijlage treft u concreet een aantal correcties op enkele onjuistheden in de Nota Ruimte.

Hoogachtend,
Namens de Metropoolregio Amsterdam,

Esther Rommel
Gedeputeerde Provincie Noord-Holland
Voorzitter Platform Ruimte

Ellentrees Müller
Gedeputeerde Provincie Flevoland
Voorzitter Platform Mobiliteit

Steven van Weyenberg
Wethouder gemeente Amsterdam
Vicevoorzitter Platform Ruimte

Termini 179
1025 XM Amsterdam

info@metropoolregioamsterdam.nl
www.metropoolregioamsterdam.nl

Bijlage 1: onjuistheden in het Ontwerp-Nota Ruimte

1. De lijst met woningbouwlocaties op pagina 103 is niet compleet voor de MRA. Bijgaand sturen wij u een lijst met alle gemeenten met alle woningbouwlocaties.

2. Haven (goederenvervoer). Op pagina 162 staat een icoon "Haven met een internationale functie" bij de De Blocq van Kuffeler. Dit is een kleine jachthaven aan een natuurgebied. Graag verwijderen.

3. Hilversum valt niet onder de MRU, maar onder de MRA.

4. Op meerdere pagina's (bijv. 200) staat Hilversum als regiokern. Hilversum is echter een centrumstad

5. Wij merken op dat de grenzen van het industriegebied Noordzeekanaalgebied (NZKG) in Hoofdstuk 8 van de Ontwerp-Nota Ruimte niet correct zijn ingetekend. Ze rijmen niet met gemaakte afspraken met de Provincie Noord-Holland over transformatie en staan de volledige ontwikkeling van Havenstad in de weg.

6. In de "Longlist structuurversterkende infrastructuur" staat de Oostwestlijn beschreven. Hierover zijn geen afspraken gemaakt. De projecten OV-SAAL en Sprong over het IJ worden echter niet genoemd, terwijl deze volgens de MRA meer prioriteit hebben. Graag in de longlist de projecten opnemen waarover in het programma SBaB en de Uitvoeringsagenda NOVEX MRA overeenstemming is.

7. Er gaat een foutieve benaming van de Ringlijn in de rondte. Het gaat niet om de OV-verbinding Slotervaart - Amsterdam centrum, maar om Sloterdijk - Amsterdam centrum (OVSA).

8. In lijn met dat de A1-corridor in de Ontwerp-Nota Ruimte als corridor wordt aangeduid met interregionale en internationale functie stellen wij voor om de A1 toe te voegen aan de "Longlist structuurversterkende infrastructuur".

9. De Vechtstreek aan te passen in "Gooi en Vechtstreek" als bijzonder cultuurlandschap (o.a. nummer 22 op kaart pagina 248, pagina 114 en pagina 130).

Termini 179
1025 XM Amsterdam

info@metropoolregioamsterdam.nl
www.metropoolregioamsterdam.nl

10. Er ontbreken relevante economische functies op de visiekaart 2050 (p42/43), waaronder het Mediapark in Hilversum en bestaande ziekenhuizen.

11. Bij de tekening op bladzijde 189 is sprake van 20 regio's, terwijl onder VISTA op bladzijden 48 en 49 in de toelichtende tekst méér regio's (namelijk: 22) worden benoemd.

Termini 179
1025 XM Amsterdam

info@metropoolregioamsterdam.nl
www.metropoolregioamsterdam.nl